

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«УКРАЇНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ
У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ»
підготовки бакалаврів

Силабус освітнього компонента «Україна та Європейський Союз у міжнародних відносинах» підготовки бакалаврів.

Розробник: Бояр Андрій Олексійович, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 6 від 10 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

© Бояр А.О., 2026

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація «Міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародна діяльність компаній та установ», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 3-й
ІНДЗ: немає		Семестр 5-й
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
Мова навчання		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
		Українська або англійська (вибір при реєстрації)

II. Інформація про викладача

ППІ: Бояр Андрій Олексійович

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри, професор кафедри міжнародних економічних відносин

Контактна інформація: 0662857460, Andrij.Boyar@vnu.edu.ua.

Дні занять: <http://surl.li/shvned>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Вивчатиметься історія Європейського Союзу (ЄС) та його відносин з Україною, організаційні засади ЄС та його відносин з Україною (інституції, правова база), напрями та структура секторальних та горизонтальних політик ЄС та особливості механізмів їх реалізації, бюджетно-фінансові ресурси інтеграції в рамках ЄС, позиції ЄС у світі, майбутнє ЄС і відносин України з ЄС та перспективи європейської інтеграції України.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета курсу – сформувати у здобувачів вищої освіти комплекс знань про ЄС та його відносини з Україною. Завдання курсу: володіти інформацією та уміти аналізувати передумови та наслідки економічної інтеграції у Європі, організаційні та фінансові основи функціонування ЄС; розуміти переваги та недоліки участі у процесах європейської інтеграції для себе особисто та для країни, механізм реалізації інтеграційного процесу в рамках ЄС, умови діяльності компаній на ринку ЄС; оцінювати сучасний стан і перспективи відносин України та ЄС.

3. Soft skills (компетентності):

- аналізувати економічні події та ситуацію в ЄС та у відносинах України з ЄС;
- виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку євроінтеграційних процесів;
- компетентно розвивати економічні відносини з суб'єктами ЄС на корпоративному та держуправлінському рівнях.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Передумови та механізми функціонування ЄС та його відносин з Україною						
Тема 1. ЄС – коли з'явився і звідки походить?	13	1	2	10	-	ДС/4
Тема 2. ЄС – як він працює?	13	1	2	10	-	ДС/4
Тема 3. ЄС – які «правила гри»?	13	1	2	10	-	ДС/4
Тема 4. ЄС – хто платить і як витрачаються гроші?	13	1	2	10	-	ДС/4
Тема 5. Історичні та інституційно-правові основи відносин України та ЄС	13	1	2	10	-	ДС/4
Разом за модулем 1	65	5	10	50	-	20
Змістовий модуль 2. Секторальні особливості політик ЄС та його відносин з Україною						
Тема 6. Галузеві економічні політики ЄС	17	1	2	12	2	ДС/4
Тема 7. Горизонтальні економічні політики ЄС	17	1	2	12	2	ДС/4
Тема 8. Інноваційний і технологічний розвиток ЄС	17	1	2	12	2	ДС/4
Тема 9. Цифрова та циркулярна економіка ЄС	17	1	2	12	2	ДС/4
Тема 10. Особливості секторальної співпраці України та ЄС	17	1	2	12	2	ДС/4
Разом за модулем 2	85	5	10	60	10	20
Види підсумкових робіт						
Контрольна робота (тест)						Т/60
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

* Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготовка до дискусії (семінару) та тесту за темою «ЄС – коли з'явився і звідки походить?»
2	Підготовка до дискусії та тесту за темою «ЄС – як він працює?»
3	Підготовка до дискусії та тесту за темою «ЄС – які «правила гри»?»
4	Підготовка до дискусії та тесту за темою «ЄС – хто платить і як витрачаються гроші?»
5	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Історичні та інституційно-правові основи відносин України та ЄС»

6	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Галузеві економічні політики ЄС»
7	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Горизонтальні економічні політики ЄС»
8	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Інноваційний і технологічний розвиток ЄС»
9	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Цифрова та циркулярна економіка ЄС»
10	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Особливості секторальної співпраці України та ЄС»

IV. Політика оцінювання

Оцінювання проводиться згідно з Положенням університету про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти (<https://surl.li/iwdrbd>). Обов'язкове дотримання норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>) у процесі навчання. Максимальна кількість дозволених пропусків без поважної причини – 2. Можливе зарахування результатів формальної чи неформальної освіти як окремих тем чи змістових модулів курсу відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<http://surl.li/sbwzdh>).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- до 40 б. за участь в обговореннях (семінари) (Модуль 1);
 - до 30 б. за перший експрес-тест (електронне тестування);
 - до 30 б. за другий експрес-тест (електронне тестування) (обидва тести – Модуль 2;
- орієнтовний перелік питань для підготовки див. нижче).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Модуль 1 – участь в обговореннях (макс = 40 балів)										Модуль 2		Макс. сума за курс
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Експрес-тест 1	Експрес-тест 2	
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Робота студента на одному семінарі може бути оцінена у максимум 4 бали, з них 0,5 бала – за присутність на парі, решта – за участь в обговоренні питань відповідної теми семінару. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем або написати письмово від руки ті теми, які він пропустив протягом семестру з поважних причин. Таким чином можна покращити свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Оцінювання здійснюється суб'єктивно викладачем.

Експрес-тести проводяться у електронній формі на платформі MS Forms. Перший тест – після проведення п'ятого семінарського заняття, другий – після останнього (десятого семінару). На кожному з тестів студент одержує по 30 питань (завдань), правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 1 бал. Максимально можлива кількість балів одержаних за кожен з тестів (за усі правильні відповіді) – 30. У сумі за обидва – 60 балів.

Загальна оцінка за курс підраховується як сума балів за обома модулями. Оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання (табл.).

За бажанням студента і якщо це дозволяє загальна кількість балів за поточну роботу до набраних балів викладачем може бути додано до 15 бонусних балів, які він отримав за активну участь у позакласній роботі (освітній, науковій, самоврядній, волонтерській тощо). Наявність таких балів підтверджується сертифікатом, виданим у деканаті.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/ddfha>).

Для здобувачів ОПП спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація» переведення балів у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом помноження балів 100-бальної шкали на 2.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація»

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Європейська інтеграція: навч. посіб. / за ред. М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко ; [М. І. Макаренка, Л. І. Хомутенко, І. І. Д'яконова та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 344 с.
2. Європейський Союз: навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ: ФОП Маслаков, 2020. 600 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18750>
3. Зелений і безпечний Європейський Союз : монографія / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), І. В. Кицюк, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-друк, 2023. 592 с. URL: <http://surl.li/lppaw>
4. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу (2010/С 83/01). URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_b06
5. Офіційних портал ЄС. URL: <http://europa.eu>

6. Право Європейського Союзу : підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко та ін.] ; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене та допов. Харків : Право, 2019. 442 с.
7. Сайт Проекту «Центр досконалості Жана Моне «Волинський центр європейських студій»». URL: <https://jmcoevces.wordpress.com/>
8. Фонтен П. Європа у 12 уроках / Європейський Союз . К. : ТОВ «Август Трейд», 2013. – 80 с. URL: <http://surl.li/gvemq>
9. Як працює Європейський Союз: довідник інституцій ЄС / Європейський Союз. К. : ТОВ «FGL Energy», 2011. 48 с. URL: <http://surl.li/gvems>
10. Cini M. and Borragán N. (eds.) (2013). European Union Politics. 4th edition. Oxford University Press, 496 p. (англійською)
11. Dinan, D. (2010). Ever Closer Union: An Introduction to European Integration. 4th edition. Lynne Rienner Publisher, 619 p. (англійською).